

Alte Drucke

**SERMONES || D. Guarrici Abbatis Ignia-||censis, magni
illius Bernardi olim discipuli, mul=||ta pietate ac
eruditione differti, iam recens ad || ...**

Guerricus <Igniacensis>

Lovanii, 1555

Sermo in Purificatione sancte Mariae.

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-150379

Sermo in Purifi- catione sanctę Marię.

Lucę 12.

INT LVMBI VESTRI præcincti, & lucernę ar-
dentes in manibus vestris.
Sint lūbi nostri præcincti,
vt purificationē Marię emu-
lemur: sint lucernę arden-
tes in manibus, vt gaudium

Symeonis lumen in manibus portantis, etiā visi-
bili signo in nobis repræsentemus. Simus videli-
cet casti corpore, & mūdi corde, & purificationē
Marię expressimus: simus ardentes deuotione
& lucentes opere, & cum Symeone Christū por-
tamus in manibus. Maria tamen non tam purifi-
cata fuit, quā mysterium purificationis com-
mendauit: implendo legalem, significando spiri-
talem. Quid enim in ea purificandū esse potuit,
quæ virgo concepit, virgo peperit, virgoq; per-
mansit, imō quæ ipso conceptu plenē purificata
fuit, si quid fortē minus antē puritatis habuit?
Quid, inquam, mundandum habuit conceptus
ille, qui solus potest facere mundū de immundo
conceptum semine, qui fontem in quo mundus
immundus purificetur ædedit, fontē domus Da-
uid, qui hodieq; patet, indefesseq; scatet in ab-
lutionem peccatoris, & menstruata? Suscepit
tamen

tamen mater totius puritatis, purgationis legitimæ speciem: vt simul & obedientissimæ humilitatis virtutem, & Euangelicæ purificationis insinuaret veritatē. Vbi nunc ille qui tam fallaciter quàm contumaciter præsumēs de sanctitate, detrectat purgatoria poenitētium remedia subire? Esto quod sanctus sit: nunquid sicut sanctarum sanctissima, quæ sanctum sanctorum peperit Maria? Vtinam fratres mei, vtinam nos illam habemus humilitatē in peccatis nostris, quam verē sancti habuerunt in virtutibus suis. Sed omittamus nūc istud, vt quod cœpimus prosequamur. Ac primò quidem de illa spiritali purificatione, quam Maria offerens pro se & pro filio paraturum, aut duos pullos columbarum nobis commédauit prosequeremur, nisi quia patres nostri, sicut vobis notissimum est, omnia ad liquidum profecuti sunt: & quomodo turtur ad castitatē carnis, columba ad simplicitatē mētis pertineat, diligenter differuerunt: nec illud quidem prætereuntes quid sit sacrificium de vno turture, vel pullo columbino, quid holocaustum de altero. Hoc vnum tamen adijcimus, quod quantò notiora nobis sunt mysteria, tantò districtius & iustius eorū à nobis exiguntur opera: quia scienti bonum & non facienti peccatum est illi: & seruus sciens voluntatem domini sui, & non faciens digna, plagis vapulabit multis. Relinquentes igitur quod tractatum est sufficienter, illud potius tractemus, si placet, quid hæc pulcherrima Ecclesiæ consuetudo luminarium hodie gestandorū, aut factum

*Humilitas
tem nō habemus in
peccatis nostris quam
habuerūt sancti in
virtutibus
suis.*

DE PVRI. BEATÆ MARIE

aut factum representet, aut faciendum demon-
stret. Quanquā ne id puto quidē vobis incogni-
tum, etiam si nunq̄ sit auditum. Quis enim hodie
cārēū ardentem gestans in manibus, non statim
illius senis recordetur, qui hodie IESVM acci-
piens in vlnas suas, verbū in carne, tanquam lu-
men in cæra, ipsum esse lumē ad illuminationem
gentiū perhibebat. Erat profecto & ipse lucerna
ardens & lucens, testimonium perhibens de lu-
mine, qui ad hoc ipsum in spiritu quo plen⁹ erat
venit in templū, vt suscipiens misericordiā tuam
Deus in medio templi tui, prædicaret ipsam esse
misericordiā, & lumen populi tui. Verē tu senex
serene lumen portabas, non modō manibus, sed
& sensibus, qui sic eras illuminatus, vt tantō ante
futuram illuminationem gentium tam clarē vi-
deres, & iam tunc inter tenebras Iudaicę infide-
litis, hodierna claritas fidei nostrę tibi corusca-
ret. Lætare iam senior iuste, vide iam quod præ-
videbas: discussæ sunt mundi tenebræ, ambulāt
gentes in lumine tuo. Plena est omnis terra glo-
ria luminis illius quod occultū in sinu fovebas,
imō quo sensus tuos refouebas. O fomes amoris
ipse amor suavis & dulcis ad refocillandam ani-
mam. Prorsus suavis & dulcis, etiā cū crucias
& affligis: cruciatus fœliciter delectās, sicut ignis
salubriter refrigerans. Ignis iste fratres si in sinu
absconditus fuerit, vestimēta nō comburit: imō
illum ignem extinguit, qui in sinu celatus non
modō vestimentum adurit, sed & quod vestitum
est depascit, id est corpus & animam pariter con-
sumit.

sumit. Deus, inquit, noster ignis consumens est. *Deuter. 4.*

Sed o ignem consumentem. nam animam refouet, demulcet mentem, spiritum recreat, reparatque pereuntem. Huius ignis vim Simeon non ignorabat, qui in sinu suo eum portare gaudebat, petulq; senile fortu illius calefaciebat. Quam salubrius & suauius ignis iste senem nostrum calefecit, quam regem David Abylag Sunamitis, nisi forte Abylag hic idem ignis fuit: sapientia scilicet, cuius amplexu non solum recalescunt frigidi, sed etiam reuiuiscunt mortui. Amplectere igitur o beate senex sapientiam Dei, & recalescet atq; recanescent quasi de nouo sensus tui: astringe ueribus tuis misericordiam Dei, & erit senectus tua in misericordia ueri. Inter uera, inquit, mea commo-

Cant. 1.

rabitur: etiam cum reddam illum matri suae, manebit apud me. Et cum inter materna uera continebitur, nihilominus inter uera mea commorabitur, & uera quoque mea inebriabit misericordia ueri, & si non quantum uera matris. Illa quippe sicut singulariter mater est summam misericordiae: sic excellenter habet uera ueris misericordiae. Gratulor & congratulor tibi gratia plena quae misericordiam genuisti, quam suscepi, carum praeparasti, quem accepi. Tu caram ministrasti suscepto lumini, uirgo virginum uirgini, dum incorrupta mater incorruptibile uerbum incorrupta carne uestisti. Eia fratres mei ecce ardet cereus in manibus Simeonis, accedite & vos cereos uestros de illius mutatioe luminis: lucernas dico quas Dominus iubet esse in manibus uestris,

Nota.

Accedite

DE PURI. BEATÆ MARIE

Accedite ad eum, & illuminamini, vt nō tam lucernas feratis quā ipsi lucernæ sitis: lucētes intus & foris, vobis & proximis. Sit ergo lucerna in corde, sit in manu, sit in ore. Lucerna in corde luceat vobis, lucerna in manu vel ore luceat proximis. Lucerna in corde est pietas fidei, lucerna in manu exemplū operis, lucerna in ore sermo edificatio-
Lucendum nobis intus & foris. nis. Non solū autem coram hominibus lucere nos necesse est per operationē, & sermonem, sed & coram angelis per orationem, coram Deo per intētionem. Lucerna quippe nostra coram angelis est pura deuotio, cū in conspectu angelorum psallimus sapienter, vel oramus ar-
Proph. 31. denter: lucerna corā Deo simplex intentio, vt ei soli placeamus, cui nos probauimus. Et ne putemur in his quæ dicimus sensus nostri somnia secuti fuisse, probemus nos potius in omnib⁹ adhæsisse testimonijs scripturæ. Quod enim fides lucerna sit, testatur Salomon loquēs de muliere
Cant. 8. forti: Non extinguetur in nocte lucerna eius: quod vtique intelligimus, non deficiet in tentatiōe fides eius. Nā & de charitatē quæ nihil aliud est quā fides operans per dilectionem, apud eundem legimus Salomonem: Lampades eius, lampades ignis atque flammarum. Aquæ multæ non poterunt extinguere charitatē, nec flumina obruent illam. Quod opus bonū lucerna sit, lux ipsa veritatis indicat, cū ait: Sint lūbi vestri præcincti, & lucernæ ardētes in manibus vestris. Et, luceat lux vestra coram hominibus, vt videant opera vestra bona. Quod sermo edificatio-
Luc. 12. nis lu-
 cerna sit,

cerna sit, David dicit: Lucerna pedibus meis verbum tuum, & lumē semitis meis. Et Petrus apostolus de sermone prophetico cui benefacitis, inquit, intendentes, tanquam lucernę lucēti in obscuro loco. Declaratio quoque sermonum Dei illuminat, & intellectum dat paruulis: siue cū sermones Euangelici declarant vmbra legis, siue cū ipsi sermones tam euangelij quā legis declarantur expositionibus dilucidis, qui nō intelligentibus paruulis videbantur obscuri: & in lumine dicimus quod dictū erat nobis in tenebris. Ideo & Philippus in figura cuiuslibet Ecclesiastici doctoris dictus est os lampadis: eo quod de ore ipsius ad illuminationem audientium coruscaret ignitum eloquium Domini. Sermonē autē Dei intelligo fratres mei, quicquid spiritus eius dignatione sua loquitur in nobis: omnem vtiq; sermonem qui bonus est ad ædificationem fidei, in prouocationem charitatis. Si quis ergo nostrū loquitur, quasi sermones Dei, vt etiā in priuatis colloquijs omnis sermo malus non procedat de ore nostro, sed si quis est ad ædificationem fidei, vt gratiam det audiēti, & qui audierit, dicat, gratias agenstibi: Benedictus sermo oris tui, quia lucerna pedibus meis verbum tuum, & lumē semitis meis. De oratione autem quod & ipsa lucerna sit, maximē si diuinitus sit illuminata, ex eo colligimus quod Salomon ait: Lucerna Domini spiraculū hominis, quę inuestigat omnia secreta ventris. Lumē nanque quod nobis orantibus vel pfallentibus de super aperitur, spiraculū vitę est,

H in quod

DE PURI. BEATÆ MARIE

- in quod suauiter respiramus. Huius lucernæ videtur Iob recordari, cum in mœrore tentatiōis recolens cum suspirio lætitiā præteritæ consolationis ait: Quis mihi tribuat vt sim iuxta menses pristinos, secundum dies quibus Deus custodiebat me, quando splēdebat lucerna eius super caput meum, & ad lumen eius ambulabam in tenebris. Cæterum quodd lucerna hæc dicitur inuestigare omnia secreta ventris, id est mentis, nō illud esse putandum est quod Dominus commisit se scrutaturum Hierusalē in lucernis: cum istud gratiæ sit illuminantis, illud iudicij exquirentis. Nam & aliter inuestigat secreta vëtris portio medici, aliter gladius carnificis. Iam verò de intentione, quod & ipsa dicatur lucerna, nemo est qui ambigat: si tamē euangelicū illud intelligat, Lucerna corporis tui est oculus tuus. Vt igitur tot lucernas vobis fratres illuminetis, accedite ad fontē luminis & illuminamini: (Iesum dico qui lucet in manibus Symeonis) vt scilicet fidem illuminet, opus illustret, sermonem bonum subministret, orationem inflammet, intentionē purget: vt siue opere, siue sermone, vel oratiōe, quæ ratis placere coram eo in lumine viuentium, qui scrutari habet Hierusalē in lucernis suis, & examinare etiam lumen nostrum. His omnibus accensis o fili lucis, iam non ambulabis in tenebris, nec timenda tibi erit illius sententia maledicti, Qui maledixerit patri vel matri extinguetur lucerna eius in medijs tenebris: id est, deficiet consolatio huius lucis, irruentibus vndique hinc exterius
- Iob 29.**
- Matth. 5.**
- Christus
fons luminis
nostri.**
- Pro. 20.**

terioribus inde interioribustenebris. Tibi enim
cui tot interius ardēt lucernæ, cum extincta fue-
rit lucerna huius vitæ, orietur lux inextingui-
bilis vitæ, & quasi fulgor meridianus consurget
tibi ad vesperum : & cum te consumptum puta-
ueris, orieris vt lucifer, & tenebræ tuę erunt si-
cut meridies. Non tamen erit tibi sol amplius ad
lucendum per diem, aut splendor lunæ illumi-
nabit te, sed Dominus erit tibi in lucem sempi-
ternā: quia agnus lucerna est nouę Hierusalē, cui
benedictio & claritas in secula seculorū Amen.

SERMO DE EO dem II.

ICVT ad diē natiuitatis, id est,
aduētus Dominici, pertinet illa
gratiarū actio & vox laudis: Be- *Psal. 117.*
nedictus qui uenit in noīe Domi-
ni, & ad diem apparitiōis, id est,
nostræ illuminatiōis, illud quod

sequitur, Deus Dominus & illuxit nobis: sic etiā
quod subsequitur, Cōstituite diē solennē in con-
frequentationib⁹ vsq; ad cornu altaris, nō absur-
dē, vt arbitror, pertinere dicitur ad hūc diē, no-
bis utiq; celebrē, frequētia solenni : diem scilicet
Dominicæ presentatiōis, quando à matre solen-
niter ad altare presentatus est patri. Nam & in eo
quod adiungitur: Deus meus es tu & confitebor
tibi, Deus meus es tu, & exaltabo te : confitebor

H ij tibi

DE PVRI. BEATÆ MARIÆ

tibi quoniā exaudisti me, & factus es mihi in salutē: quid tam conueniēter accipimus quā fidē & confessionē Symeonis & Annę, quę & ipsa hora superueniēs confitebatur Domino, & loquebatur de illo oībus qui expectabāt consolationē Israel? Bene ergo citharista noster monebat lætari Hierusalē & conuentū facere in die tam solēni, Constituite inquit diem solennē in confectionationibus, vsq; ad cornu altaris. Non mediocris aut parum solennis illa frequentia fuit, cū inde venit Iesus & Maria cum turba parentum inducentium puerum, vt facerent secundū consuetudinē legis pro eo, inde occurrit Symeō & Anna cum turba expectantium consolationē Israel, quibus testificati sunt de eo. Non crediderim ego de hac solennitate quę tam pium, tam lætum conuentum habuit, illam fuisse prophetę querelam lachrymabilem: Viæ sion lugent, quia non est qui veniat ad solennitatem: nisi fortē arguat paucos venisse de tanto populo qui erat in omni Iudęa & Hierusalem. Ad comparisonem siquidem tantę multitudinis pauci venerunt, & de ipsis paucis paucissimi, vt arbitror, eum receperunt, cū præsentem viderent diu expectatū, sicut voce patris per Malachiam fuerat repromissum: Ecce, inquit, veniet ad templum suum dominator, quē vos queritis, & angelus testamēti quem vos vultis. O Iudæi adest ecce dominator quem vos queritis, cur offerentem se vobis non recipitis? Queritis & non queritis. Sed si queritis, querite: conuertimini & venite. Queritis qui re-

Zbren. 1.

Cap. 3.

Esa. 21.

qui redimat de manu hominum, non queritis,
qui redimat de manu dæmonum. Queritis qui
eruat de seruitute Romanorum, non queritis
qui eruat de captiuitate vitiorū. Si verè utique li-
beratorem queritis, querite liberatorem ani-
marum vestrarum, qui saluum faciat populum
suum à peccatis eorum. Si queritis sublimem,
querite prius humilem, quoniam, vt ait Daniel *Danie. 4.*
humillimum hominē constituet Deus super o-
mne regnum. Si queritis dominatorem potētis,
querite prius doctorem iustitiæ, quia iustitia fir-
mabitur thronus eius, & iustitia & iudiciū præ-
paratio sedis eius. Quia enim perfectè non que-
ritis, ideo nec presentem inuenitis, sicut de vobis
ipse prædixit. Querent me mali, & non inueniēt
me, quia oderunt me: Querent absentē, nec in-
uenient etiā præsentem, quia oderunt lucē mala-
corum opera arguentem, cū sapientia non nisi
per dilectionem possit queri, nedū inueniri.
Symeon nanque, quia pio & fideli querebat de-
siderio, quæsitum inuenit, & inuentum agnouit
sine alterius indicio, sine humano scilicet testi-
monio. Nam spiritus est qui testificatur, quo-
niam CHRISTVS est veritas: virtus utique
quæ de ipso procedit, vnctio docens de omnibus,
quæ de illo singulariter secundum nomen suum
vncto, multipliciter profluit. Quid autem puta-
mus fratres mei, vnctus iste qui vngit etiā quos
non tangit, quomodo candidum & sanctum pe-
ctus senis nostri perunxerit, cū suscipiēs eum
in vlnas suas, alstringeret eum vberibus suis, &

H iij gestiret

DE PURI. BEATÆ MARIE

Cant. 1.

gestiret includere si posset in intimis cordis sui? Quid in quā putamus ille suavis & mitis, qualem inlinuabat seipsum castissimo sinui pij senis, qualis illabebatur medullis, quā delectabilē & salubré, imō quā omnino ineffabilē se implicabat ossibus, inspirabat sensibus? Prorsus liquecebat vnctus in vnctionē, quasi ad ignem resolutus ad amplectētis amorē: vt nimirū doceret vnctio quod dicit lectio, sed nō discit nisi dilectio. Quomodo enim legis? Vnguentū, inquit, exinanitū nomē tuū. Hoc siquidem vnguētum exinanitur cū a quadā dūritia sui resoluitur, non vt peresfluat substantia illius, sed vt fluat aromata illius: vt quasi nihil habens solidi sentiri possit, teneri non possit. Aut certē magis anima senis liquecebat in amplexu huius vncti, vel vnguenti: vt diceret anima mea liquefacta est, vt dilectus meus infusus est mihi. Infusio itaque vnctionis, testimoniū est vncti. Hęc seni testabatur de puero, Symeoni de Christo, tanquam spiritus veritatis & charitatis: veritate docēs, charitate vngens, & accendēs, & omnia interiora gelidi senis ponēs quasi cū vnguenta bulliunt. Motus bullientium vnguentorum, æstus desideriorum: sonus eorum, iubilus affectuum pariter dicentium, si tamē aliquid exprimere valentium: Deus meus es tu, & confitebor tibi: Deus meus es tu, & exaltabo te. Lumen ad reuelationem gentium: & gloriā plebis tuæ Israel annuntiās te. Confitebor inquam tibi, quoniam exaudisti me, quotidie cum lachrymis dicentē, quando consolaberis me? Exaudisti me & nunc

& nunc demum Symeonem, id est, exauditum fecisti me : quia factus es mihi in salutem. Iesus mihi factus ex semine Dauid secundum carnem qui Dauid & omnia fecisti secundum deitatem. Omnibus quidem generaliter factus es in saluatorem, sed mihi specialiter factus es in salutem: pectus morbidum perungēs, vitalemque resuscitans calorem, animam refocillās, & oculos illum minans. Defecerat enim anima mea in salutare tuum o Domine, pater Domini mei Iesu Christi, defecerant oculi mei in eloquiū tuum, dicentes, quando consolaberis me? Factus eram sicut vter in pruína, frigidus corpore, aridus corde, spiritu marcidus, & totus desiderio languidus. Sed quia in verbum tuæ promissionis supersperaui, non visurum scilicet me mortem, nisi viderē Christū tuum, quod speraui iam video, quod desiderauiteneo, quod concupiui complector. Video Deū Saluatorem meum in carne mea, & salua facta est anima mea. Viderunt oculi mei salutare Dei, & illuminati sunt interiores oculi mei qui languebant præ inopia. Omnino ad tactū huius pueri, huius hominis noui, renouata est vt Aquilę inuentus mea, sicut paulo ante mihi loquens pollicebat. Introibo ad altare Dei, vbi Maria Iesum offert patri, ad Deum qui lætificat senectutē meā, imo renouabit iuuentutem meam. Nec minore fortassis gaudio exultabat cor Annę in Domino: quę, vt arbitror, rāto maioris fuit meriti, quāto altioris propositi & sanctioris desiderij, quā illa Anna mater Samuelis : cū illa cogitaret quę

DE PVRI. BEATÆ MARIE

mundi sunt, quomodo placeret viro, hæc quomodo Deo: illa de thoro viri quereret sobolem, hæc de sinu patris peteret Saluatorem. Hæc igitur quodam præfagio gratiæ excellentis quæ in vita eius effloruit, qua etiam gratiâ redemptoris agnoscere & prædicare meruit, gratiæ nomen accepit: exemplar veræ viduitatis, speculū sanctitatis, & viuum in emortuo corpore simulacrum totius virtutis. Hæc finem legis & initium euangelij sentiens propinquare, ritus Iudaicos Christiana iam cœperat pietate mutare: ieiunijs potius & orationibus seruies nocte ac die, quàm cibis & potibus & varijs baptismatibus, iustitijs carnis nō animæ. Inde erat quod benedictione filiorum quæ in lege magni habebatur contempta: nomen melius a filiis & filiabus elegerat: & iam per annos octoginta quatuor, lignum esse aridum, lignoque insidere arido, tanquam turtur amissa semel coniuge gaudebat. Ecce habes par turturum, senem iustum, & viduam aſſu: vtrunque castū, vtrunque desiderio redemptoris gemebundum: qui utique semetipsos hostiam viuam, sanctā, Deo placentē, Domino & pro Domino obtulerunt. Par turturum sanè dico non coniugum, sed coniunctorū, non copula matrimonij, sed sacrationis mysterij: pares nimirum fide, æquales castitate, similes deuotione, consortes prædicatione gratiæ: ambos prouectæ ætatis, ambos perfectæ sanctitatis, qui etiam ante euangelium, euangelicæ puritatis ac pietatis in vtroque sexu primitias dedicauerūt. Hi duo vario decore virtutum adornauerūt thalamum

lamum tuum Sion ad suscipiendum Christum
 regem, nō parietes templi tui, sed penetralia cor-
 dis sui: secreta cubiculi, vbi adorare patrē in spi-
 ritu & veritate iubemur: vbi & suscipitur, qui in
 manu factis se nequaquam habitare testatur. In
 istis itaque suscepit Christum fidelis Sion, in istis
 gaudēs & lætabunda occurrit Deo suo. Aliās vix
 habet vbi reclinet caput suum: & secundū Esaiā:
 Apōriatus est, & non est qui occurrat. Sufficit ta- *Esa. 59.*
 tamen istorum occursum ad omnē solennitatem
 & lætitiā, eō quod consummatio abbreviata
 inundet iustitiā, & consummata atq; abundās
 iustitia paucorum, facili compenset infidelitatē
 multorū. Mihi omnino celebris est iste conuen-
 tus, mihi solennis ista processio, omniq; festiua
 gaudio, vbi hinc aduenit puer & puerpera, Iesus
 & Maria: inde occurrit senex & vidua, Symeon
 & Anna: hinc Dominus & Domina, inde seruus
 & ancilla: hinc mediator & mediatrix, inde tam
 fideles tamq̃ deuoti ipsorum testes & ministri.
 In hoc deniq; conuentu misericordia & veritas
 obuiauerūt sibi: misericordia scilicet redemptio-
 nis in Iesu, veritas confessionis in senibus. In hoc
 occursum, iustitia & pax osculatę sunt: dum iustitia
 piōrum senum, & pax reconciliantis mundum
 inuicem in osculo affectuum & gaudio spiritus
 consociatę sunt. Rectē ergo quod hac nocte can-
 tauimus, ad lætitiā huius diei pertinere credi-
 mus, saluo dūtaxat alio profundiore intellectu.
 Lætare Hierusalē: & diem festum agite omnes
 qui diligitis eam. Ac si diceretur: Lætata est Na-

DE PVRI. BEATE MARIE

Esa. 66.

n. 4^hor

in Anna
in Symeone
in Maria
in Iesu

in Iesu
in Iesu
in Iesu

zareth de annūciatione, Bethleem de natiuitate:
Lætare & tu Hierusalem de purificatione, quo-
niam qui in Nazareth conceptus, & in Bethleem
natus est, in Hierusalem est susceptus & prædi-
catus. Et diem, inquit, festum agite, siue conven-
tum facite, omnes qui diligitis eam, scilicet Hie-
rusalē, id est, festiua deuotione conuenite in tem-
plum, ad suscipiendū redemptorem, omnes qui
expectatis redemptionē Israel. Iam verò fratres
si moraliter, sicut mos vester est, ædificari vestra
querit sanctitas, quatuor illas illustres in hac pro-
cessione consideret personas: quarum vita, non
solum Ecclesias illustrat, sed & celos adornat:
Iesum loquor & Mariam, Symeonem & Annā.
Et vt ab inferioribus ad superiora progrediatur
sermo, in Anna quæ ieiunijs & obsecrationibus
seruiebat nocte ac die, ieiunium nobis commen-
datur & oratio: in Symeone qui tanto Iesum amo-
plectitur gaudio, pietas & deuotio: in Maria, quæ
cū nihil deberet legi, in hac scilicet parte puri-
ficationis, legē nihilominus impleuit, humilitas
& obedientia: in Domino autem Iesu, qui factus
ex muliere, factus est etiā sub lege, vt eos qui sub
lege erāt redimeret, charitas & misericordia. Nā
castitatis sanctimonia, cuius laus, vt comperi, ve-
stram semper puritatem delectat, in omnibus ef-
fulsit communiter, licet satis dissimiliter: cū in
senibus fuerit labore continentię, in puella mu-
nere gratię, in puero iure & proprietate nature:
non puericię recens natę, sed puritatis innatę.
In ipso nō solum huius virtutis, sed etiam omniū
origo

origo & perfectio, ab ipso singularū distributio, per ipsum earū conseruatio, apud ipsum remuneratio. Apud ipsum igitur ambiamus tam virginis Mariæ, quàm Symeonis & Annæ meritis suffragantib⁹, vt quod minus habemus virtutis largiatur, quod largitus fuerit tueatur: vt depositū ipsius, per tutelā ipsius integrū ei reassignantes, remunerationem cōsequamur ipsius, Qui viuit & regnat per omnia secula seculorum. Amen.

SERMO DE EO dem III.

SENEX puerū portabat. Senex plenus dierum, puerum antiquum dierum. Longitudine dierum adimpleuerat Deus senē istum, vt ostenderet ei salutare suum in vultu nostro, sed adhuc aliorum longitudine dierum adimpletur erat, vt ostenderet ei salutare suū in vultu suo. Plenus ergo dierum temporalium portabat antiquum dierum antiquorum, atq; spei æternæ pignus fidelissimum tenebat in sinu repositum: quod videlicet dies suos, super dies regis adijceret puer ille, iuuentutemque eius renouaret vt aquilæ. Quanquam senem quoque istum, sicut Abraham, cū dicitur plenus dierum, libentius accipiam plenum virtutum quàm temporū: cū tempora statum nullum habeāt, suoque accessu decedentia, hominem potius exhauriant quàm adimpleant. Sed neque magnum est, imò magis malum est,

DE PVRI. BEATÆ MARIE

Multis malum est, multis vixisse diebus, si non feneris
 vixisse die virtutibus: cum puer centum annorum moritu-
 bus & nō rus sit, & peccator centū annorū maledicendus.
 fenuisse Ideo si annis multis vixerit homo, vt ait Salo-
 virtutib⁹, mon, & in oībus latus fuerit, meminisse debet
 malum. tenebroſi temporis & dierum multorū, qui cūm
 Eccl. i. ii. venerint, vanitatis arguentur præterita. Cæterū
 e contrario senectus venerabilis est, nō diuturna,
 neque numero annorum computata. Cani sunt
 enim sensus hominis: & ætas senectutis vita im-
 maculata. Si hac vtique senectute Symeon non
 consenuisset, nunquam coronam senum, sapien-
 tiam Dei Christum portare meruisset. Sic nanq;
 Proue. 16. scriptum est: Corona dignitatis senectus: quæ in
 vijs iustitiæ reperitur. Et quæ est illa senectus,
 quæ in vijs iustitiæ reperitur, quæ reperienti in
 coronā aptatur, nisi sapientia Dei Christus? Ipse
 nanque meritō iustorum operum tribuit canos
 sensus sapientiæ, quam postmodum formabit ius-
 tis in coronam gloriæ. Sanctus itaq; senex Sy-
 meon, vt sanctius senesceret adhuc, senectutem
 sapientium, siue sapientiam senū factam puerū, in
 vijs iustitiæ, cūm scilicet in spiritu venit in tem-
 plum reperit, & comperit in veritate: quia sene-
 ctus erat in lactente, sapientia in infante: virtus in
 infirmitate, verbum in carne. O infantia, o sene-
 ctus, quā bene vobis pariter conuenit in huius
 pueri sensibus & moribus, quo vtique nihil inno-
 centius, sed nihil sapientius: nihil iucundius, sed
 nihil maturius: nihil mitius, sed nihil iustius. Vo-
 bis, o filij hominum vobis iam tūc ipso suo silen-
 tio loque-

tio loquebatur Dei sermo, vt videlicet malitia fatis paruuli: sensibus autē perfecti. Alij siquidem ex vobis columba seducta, non habens cor, simplicitatem nō salientes prudentia, relinquuntur fatui: alij sapientes sunt vt faciant mala, bene autem facere nesciunt: & prudentiam non dulcorantes bonitate, efficiuntur acerbi. Prorsus congruum & gratum vtrisque temperamentum atq; condimentum puer iste antiquus dierū, in pueritia præferens ingenitam sibi innocētiam, & de antiquitate dierum referēs primogenitā omniū sapientiam. Si quis se imperfectum sensibus aut inconditum intelligit moribus, veniat in templū cum Symeone, & puerū quē mater affert Maria, accipiat in manibus: id est, verbum Dei, quod mater offert Ecclesia, complectatur affectibus. Ipsum vtique repositū in sinu sensus ædificabit, mores dulcorabit, totum statum mentis & ordinem vitæ grata & salubri suauitate temperabit. Non solum autem mater Ecclesia in audiendo, sed multo magis mater gratia in orando, puerū tibi dabit amplectendum, si modò frequens & deuotus orator venias in templum vt dicas quotidie Deo: Adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo. Quem enim Ecclesia prædicās offert auribus, gratia illuminans infert cordibus, eō vtique præsentiolem & suauiolem, quō nudam veritatem puris tradidit sensibus. Veritatē quippe quæ est Christus, Maria vestitam carne, Ecclesia vestitam sermone, gratia nudam tradidit amplectendam spiritus infusione: quanquam hoc ipsum

Psal. 5.

DE PVRI. BEATÆ MARIE

hoc ipsum diuerso modo fiat, pro capto scilicet
 suscipientis animæ, siue pro arbitrato dispensan-
 tis misericordiæ. Licet enim ipsam summæ veri-
 tatis faciem non facile videamus, magnusque hæc
 beatur cui vel per speculum & in enigmate eam
 intueri datur: quiddam tamen ipsius, cum spiri-
 tus nobis illabitur, veluti nudum sentimus, sen-
 susque noster in amorem ipsius veluti ad nudum
 confricatur. Tunc prorsus ex sententia dicere pos-
 sumus, & cantare lætabundi: Suscepimus Deus
 misericordiā tuā: in medio templi tui. Beatus qui
 vt dignius & crebrius eam suscipiat, congruum
 ei locū in cordis penetralibus parat. Beata Sion
 illa, quæ thalamum suum diligenter ac decenter
 adornat, vt cum digno ac placito Christum regē
 honore suscipiat. O sancta Sion, anima speculās
 æterna, cōsidera quæ sit illa maiestas suscipienda,
 cogita qua cura ac diligentia te illi præparare lo-
 cum oporteat. Si quis dixerit, & ad hæc quis ido-
 neus: quis esse potest magnificentię & glorię tati
 regis congruus ornatus: frustra, inquit, David,
 paupertatem quispiā causetur, In pace factus est
 locus eius, & iustitia & iudicium præparatio se-
 dis eius. Symeon vtique quia huiusmodi pallijs
 thalamum adornauit, ideo Christum cum multa
 suscipere gratia dignus fuit. Vis videre quia in
 pace inuenerat locum Domino, quia sedem præ-
 parauerat ei in iustitia & iudicio? Homo, inquit,
 erat in Hierusalem, cui nomē Symeon, & homo
 iste iustus & timoratus. In pace erat domus Sy-
 meonis, qui habitabat in Hierusalem: id est, in
 visione

Psal. 47.

Psal. 75.

Lucæ 2.

visione & amore pacis, de qua scilicet Hierusalem audierat David promittentem, Nō commouebitur in æternum qui habitat in Hierusalē. Et vt noueris, quia pacis habitator & amator erat, pacemq; imperturbabilē illius stabilis & æternę Hierusalem præ omnibus requirebat, cū pacē Dei & hominum Iesum qui pacem super pacem dare veniebat, sinu recepit: hæc prima vox de petore senis iam dudū pacem meditantis erupit, Nunc dimittis seruum tuum Domine secundū verbum tuum in pace. Postquam viderunt oculi mei salutare tuū, qui est pax nostra faciens vtrāq; vnum, non solum Iudęum & Gentilem, sed etiā Deū & hominē, & in homine spiritū & carnē iam hoc solum superest desiderijs serui tui, vt in pace in id ipsum dormiam & requiescam: & pax Dei quæ exuperat omnem sensum, me totum in illius summæ & simplicis vnitatis absorbeat consensum. Venit pax quam sustinui, requiescat in pace, qui pacē quæsiuit, & quæ pacis sunt sectari semper studuit. Sic quippe Esaias ait: Veniat pax requiescat in cubili suo, qui ambulauit in directione sua: In pace vtique Symeon strauerat cubile suum, qui omnibus alijs curis eiectis solum in corde meditabatur Iesum, vbi & reclinauit susceptrum. In directione quoq; sua ambulauerat, qui iustus & timoratus erat, & expectans consolationē Israel, aduentāti quotidie desiderijs occurrebat. In eo igitur quod iustus dicitur & timoratus, iusticiam & iudiciū intellige, quo sedes Dei præparatur. Et iustitia quidem suo nomine

Psalm. 124.

Christus facies vtraque vnū.

Esa. 57.

demonstra-

enotat

DE PVRI BEATÆ MARIE

demonstratur: iudicium verò timoris nomine,
 vel timor nomine iudicij, ideo rectè accipi possè
 putatur, quia scilicet timor nō solum nascitur de
 futuri consideratione iudicij, sed etiā operatur
 nunc in nobis quandam illius formam & execu-
 tionem iudicij. Qui enim prohibemur iudicare
 ante tempus de proximis, iubemur de nobis: vt
 dum nosmetipsos diiudicamus, à Domino non
 iudicemur. Porro timor iste sanctior est, cum ius-
 titiā sequitur, quàm cum præcedit: quia qui præ-
 cedens ad iustitiam initiat, sequens eandem con-
 summat & conseruat: dum scilicet de iustitia præ-
 sumere non sinit, sed omnia opera sua hominem
 vereri facit, vt post iudicium sui adhuc de subti-
 liore iudicio suspectus sit, dicatq; sibi: Qui iudi-
 cat me Dominus est, qui cum acceperit tempus,
 etiam iustitias iudicabit. Qui sine timore isto est,
 non poterit iustificari, vt scriptura testatur: quia
 quantumcunq; se iustis exercitet operibus, alic-
 ni comedunt robur eius, dum suam volens iustitiam
 constituere, iustitiæ Dei non est subiectus.
 Vigilanter itaque euangelium perfectam com-
 mendans Symeonis iustitiam, non ait timoratus
 & iustus, ne timorem qui est initium iustitiæ in-
 telligeremus: sed ait iustus & timoratus, vt timo-
 rem qui iustitiæ per omnes gradus comes indi-
 uiduus ipsam promouet & tuetur, ipsius exem-
 plo disceremus. Nam neq; illud putauerim ocio-
 sum, quod non timentem dixit, sed timoratum:
 non nouum, non horarium, aut perfunctorium
 volens intelligi timorē illum, sed qui vtiq; versus
 esset in

*Timor qd
operetur
in nobis.*

Ecll i. i.

esset in habitum, qui altius hominis imbibisset affectum, possideret sensum, modestia & gravitate sermonē ornaret & vultū, circumspeditione moderaretur actum, totum deniq; interioris & exterioris hominis cōponeret statū. Neq; enim vanis animum consolationibus resoluebat, qui consolationē Israel expectabat. Quod & ipsam ad suæ cumulū adiecerat iustitiæ, vt sollicitus non pro sua tantū, sed etiam pro populi consolatione, longa suspensus maneret expectatione. Deniq; vt manifestius audias quā pręciofo ac vero nitore virtutum non fūco colorum adornauerat thalamū suū illa Sion, id est Symeon, Spiritus sanctus, inquit, erat in eo. Quid huic ornatui Sion illa terrena comparare poterat, in omni illa multifaria thalami, id est, templi sui ambitione & gloria? Si faciē templi coronis ornasset aureis, quid aurum nisi lutum etiam sine comparatione virtutis? Puto quia nec Salomon in omni gloria sua ornatus est sicut Symeon: cū mille sapientiam qua florebat in senectute perdiderit, iste suscepit. Te tamē ō infidelis Sion thalamus tuus arguit, quod cū satis tibi prędictum esset, ecce veniet ad templū suū dominator, quē vos quæritis: adorna thalamum tuū Sion, induere vestimentis gloriæ tuæ ciuitas sancti, tu tamē nihil prorsus ad quotidianum cultū templi in aduentu ipsius addidisti, non vela, nō coronas, non lucernas plures, aut victimas, nō alios Psalmos, aut cantica, omnino inhonoratum, in salutatum remittis, qui te saluare venerat. Ideo vtique tuus

I iste tha-

DE PURI. BEATÆ MARIE

iste thalamus, domus gloriæ tuæ deserta tibi relinquetur, imò nō relinquetur lapis super lapidē qui nō destruat. Tibi enim Domine templum augustius, amplius & perfectius, scilicet Ecclesiam magnam à solis ortu vsq; ad occasum fides ædificabit gentium, & secundum nomen tuum Deus, ita & laus tua in fines terræ, vndè etiā hodie laudes audiuius, gloriā iusti, voces scilicet laudantiū & dicentium, Suscepimus Deus misericordiam tuam in medio templi tui, id est, in communione sancti populi tui. O fratres susceperitis misericordiā Dei & vos, imò abundantius vos, videte ne in vacuum susceperitis, ne gratiam ingratitudine vacuetis. Gaudeat ergo vestra deuotio: quem Symeon hodie portauit in sinu suo, vos omni die glorificate & portate in corpore vestro, Iesum Christū Dominum nostrum, cui honor & gloria in secula seculorum. Amen.

SERMO DE EO dem IIII.

LUCÆ 2.

OST QVAM impleti sunt dies purgationis Mariæ. Scriptura redemptionis nostrę narras mysteria, sic refert quę pro nobis historialiter sunt gesta, vt significet quę moraliter à nobis sunt gerenda. Cū enim hodie beatæ purificationis Mariæ recensetur, manifestè de nostra ipsorum purificatione ad-

tione admonemur. Quem verò tanti nō moueat *Purificatiō*
 auctoritas exempli, cū videamus scilicet, quia *tio Mariæ*
 illa sanctarum sanctissima quæ nihil purgandum *nostræ nos*
 habuit, purgationis tamen legalis implere man- *admonet*
 datū nō renuit? O mater immaculata, mater in- *purificatiōis.*
 tacta, nōne tuę tibi conscia es puritatis? quia sci-
 licet integritatem tuam, nec conceptus, nec par-
 tus violauit, sed sacrauit? Quare ergo tanq̃ mu-
 liebre aliquid in cōcipiendo vel pariēdo sis passa,
 sic mundationis quæ muliebri prouisa est infir-
 mitati quæris remedia? Sic, inquit, decet nos *mat: 5*
 omnem implere iustitiam: vt quæ summæ mater
 electa sum iustitiæ, speculum quoque sim totius
 & exemplar iustitię. Noui ego superbiam filiorū
 Eue, quæ promptior est ad excusandū quā ad *g. 3.*
 expurgandum commissa. Necessarium arbitror,
 vt vitij originis antiquę statim in initijs omnia
 nouæ generatiōis occurrāt exempla. Mater præ- *Mater*
 uaricationis peccauit & excusauit procaciter, ma- *Christi hu-*
 ter redemptionis non peccet, & satisfaciāt humi- *mitate*
 liter: vt filij hominū qui de matre vetustatis tra- *purgare vo-*
 ducunt necessitatem peccandi, de matre saltem *luit, quod*
 nouitatis trahant humilitatem purgandi. O filij *Eua super-*
 hominum tempus purgationis aduenit, quando *biendo dea*
 mater summæ puritatis, de cuius purgatiōe dies *liquit.*
 festus est nobis, pariter & fontem edidit & ex-
 emplum dedit nobis quo debeamus purgari. Sa-
 tius est o fratres, & suauius fonte purgari quā
 igne. Prorsus qui fonte non fuerint modo pur-
 gati, igne habent purgari, si tamē purgari merue-
 rint: quando scilicet iudex ipse quali ignis con-

I ij flans

malac: 3.

DE PVRI. BEATÆ MARIE

Christus
nunc aqua
est diluēs,
post ignis
consumēs.

Psal. 17.

Isa. 6.

Luce. 12

flans sedebit, confians & emundans argentum,
& purgabit filios Læui. Nunc Christus aqua di-
luens, tunc ignis consumens. Modò fons patens
in ablutionē peccatoris & menstruatur: tūc flama
sæuiēs & ignis vorans vsq; ad medullas ani-
mæ. De ardore siquidē irati foris ille purgatorius
ignis exardescet in conspectu eius, & inflamabit
in circuitu inimicos eius. Ascendit, inquit, fumus
in ira eius, & ignis à facie eius exarsit. Inde cadēt
super eos carbonēs pœnaliter purgatorij, quibus
modò non adhibentur carbonēs salubriter deso-
latorij: qualem illum fuisse reor carbonē sublatū
de altari, qui prophetæ labia purgavit. An verò
& illi carbonēs huiusmodi queāt intelligi, de quibus
cuidā dicitur: Ecce dati sunt tibi carbonēs,
& sedebis super eos, hi erunt tibi in adiutorium:
vobis relinquo dijudicandum. Illud autem non
dubius assero, quia ignis ille quē Dominus Iesus
misit in terram, si vehementer (sicut est voluntas
mittentis) in nobis arserit, ignis ille purgatorius
qui in iudicio purgabit filios Læui, nō ligna, non
fœnum, non stipulā consumenda reperiet in no-
bis. Vterque quidem ignis purgatorius, sed satis
differētī modo. Ille siquidē purificat vnguendo,
ille vrendo. Hic refrigerium roris, ibi spiritus
iudicij & spiritus ardoris, quo abluer Dominus
fordes filiarum Sion, & sanguinem Hierusalem
lauabit de medio eius. Est quidem & in hoc ipso
multa Domini clemētia erga filias Siō, sed longē
clemētius & mitius purificata est illa quam bea-
tam prædicant filie Sion, Cui scilicet dictum est:

Spiritus

Spiritus sanctus superueniet in te, & virtus altissimi obumbrabit tibi. Hęc nempe superne virtutis obumbratio, vera fuit purificatio Marię, non ista quę quadam mystica dispensatione tantum specietenus hodie celebrata est. Hęc planę fuit tota ac vera sanctificatio matris & filij, sicut & angelus exposuit ei. Ideo, inquit, & quod nascetur ex te sanctum: vocabitur filius Dei. Antea nanq; purificanda erat natura mortalis, vt Deum conciperet, non posteaquam concepisset: cum concepisset sanctum sanctorum summa sanctificatio sit, & ea quę mater ipsius sanctitatis effecta sit, nihil sanctius esse possit. Cum ergo filię Sio quę mollius & dissolutius viuūt, & ardorem forsitan experiuntur carnis, meritō purificandę sint spiritu iudiciij & spiritu ardoris: virgo perpetua, ac singularis quę sola spiritus obumbratione Deū concepit, solo purificata est spiritu gratię & refrigerio roris. Omnium sanę purgationū quibus conditio reparatur mortalis, hęc beatę purificatio virginis mitissima atq; felicissima fuit: nam illa filiarum Sion quę purgatorio fiet igne iudiciij, sicut nouissima, sic & seuerissima omnium erit. Nec ista itaq; potest esse nobis nisi admirationi, nec illa nisi formidini: quippe qui nec ad istā possumus aspirare, & in illam si sapimus semper formidamus incidere. Omnino si sapimus semper clamabimus; plus emendatione morum quam strepitu verborum, Domine ne in furore tuo arguas me, neque in ira tua corripias me. Necessearię igitur nobis & misericorditer inter vtrumq;

Luce 2.

Psal. 6.

I iij genus

DE PURI. BEATÆ MARIÆ

*Purgatio
nis nostræ
quatuor ge
nera.*

*Mundum
Christus
purificat
quatuor
modis.*

1. Ioan. 5.

genus purgationis illud summum ad quod non attingimus, & illud vltimum quod metuimus, alia purgationum genera pietas prouidit diuina sicut tempus & locum pœnitentiæ, sic plurima salutis indulgens remedia. Quæ licet multa ac varia sint, sub quatuor tamen generibus videtur omnia ferè posse comprehendi, ne scilicet indigesta multitudine rerum memoriam confundamus auditoris. Hæc igitur quatuor esse arbitror quibus oportune & commodè his diebus purgationis nostræ purgari possumus: scilicet contritionem cordis, afflictionem corporis, operam pietatis & fidei, patientiam tribulationis. Ad hunc siquidem modum quatuor inuenies quibus mundum generaliter purificat Christus, purgationem peccatorum faciens: aquam scilicet & sanguinem, spiritum & ignem. Hic est, inquit, Ioannes qui venit per aquam & sanguinem. Hic est qui baptizat in spiritu sancto, & igni. Aqua baptizauit, pedesque discipulorum lauit, dedicans baptismum quoque lachrimarum, quæ de contritione profluunt cordis. Sanguinem fudit: ut & nos mortificatione corporis participantes eius passioni, lauemus stolas nostras in sanguine agni. Spiritum dedit: ut charitas Dei ac proximi diffusa in cordibus nostris per spiritum, multitudinem in nobis operiat peccatorum. Quæ si minus perfecta est, ut tot & tanta non sufficiat operire, admouet ignem conflator ille, qui purgat filios Læui, & quicquid residuum est rubiginis, ignis excoquit, seu præsentis, seu futuræ tribulationis, ut tandem decantare pos-

tare possint, Transiimus per ignem & aquam, *Psal. 65.*

& eduxisti nos in refrigeriū. Sic nempe & mundus iste prius baptizatus aqua diluuij, postea purgatus igne iudicij, in nouū trāsibit statū incorruptionis. Deniq; vt teneris atq; delicatis geramus aliquatenus morem, si lachrymas non habent, si labores horrent, si nesciunt ferre tribulationem, nunquid & illud excusabūt quod Salomon com

Proue. 15.

mendat, per misericordiam inquiring, & fidem purgantur peccata. Quid misericordia suauius? quid fide iucundius? Hæc oleum est membris, illa lumen oculis. Hæc vngit affectus, illa sensus illuminat dirigitq; gressus, vt ad lumen eius ambules in tenebris, vt inuisibilia contempleris, & futuram tuam beatitudinē iam animo præsumptam mediteris. Bene autem dicitur, per misericordiam & fidem purgari peccata: quia misericordia de proprio impendens, redimit debita, fides autē etiam gratis sine operibus indulgentiam impetrat. De misericordia nēpe dicit propheta,

Iniquitates tuas redime misericordijs pauperū, *Danie. 4.*

& Dominus prophetarum, Date eleemosynam, & omnia munda sunt vobis. De fide autem ait

Apostolus: Fide mundans corda eorum. Et Dominus Apostolorum: Vade, inquit, fides tua, te saluū fecit. Quanquā in hac Salomonis sentētia, possit intelligi non fides qua credimus, sed qua credibiles nos exhibemus, dum fidē Deo & hominibus seruamus: vt quod hic dicitur, Per misericordiā & fidē purgantur peccata. & paulōpōst, Misericordia & veritate redimitur iniquitas, eadē

Act. 15.

I iij sit in

DE PVRI. BEATÆ MARIE

fit in diuersitate verborum repetita sentētia. Re-
 cte igitur misericordia & veritas seu fides sociata
 sunt : cū in omnibus vjs nostris nisi misericor-
 dia & veritas obuiēt sibi, plus augeri quā pur-
 gari peccata sit verendum. Vt enim de alijs actio-
 nibus interim taceā, & de misericordijs pauperū
 loquar, quas abundātius nunc fieri temporis hu-
 ius postulat necessitas, quid in ipsis etiā quibus
 peccata purganda sunt peccati cōmittitur, si mi-
 sericordia fide, vel fides misericordia destitua-
 tur? Audiant ergo quibus dispēsatio credita est,
 audiāt quib⁹ credita nō est : isti scilicet ne sic ve-
 lint esse fideles, vt misericordiā deserāt illi, ne sic
 velint esse misericordes, vt fidē lādāt. Sunt enim
aliqui qui plus volūt esse fideles quā oporteat,
& sunt aliqui qui plus volunt esse misericordes
quā eis liceat. Qui ergo cōtra fidē indebitā fur-
 pant misericordiam, audiāt Salomonē dicentē:

Pro. 20. Multi homines misericordes vocantur, fidelem
 autem virū quis inueniet? Qui autem velut pro-
 pter fidem negligūt debitam misericordiam, au-
 diant plus quā Salomonem dicentem : Quod
 superest date eleemosynam: vt saltem abundātia
 vestra aliorum suppleat inopiam. Multum pro-
 fus pēpercit infirmæ & pusillæ nostræ fidei: qui
 bona communia non ex equo fratribus partiri,
 sed ex eo quod superest proprię necessitati, iussit
 eleemosynam eis impertiri. Vt enim taceamus
 de iure naturæ, quæ quicquid parēs omniū terra
 generat omnibus cōmune terrigenis adiudicat:
 illis saltem quibus indifferens est germanitas ad
 optionis,

optionis, & communis sorshæreditatis, quomodo communis non erit vltus panis quē pater administrat cœlestis? Esto tamen, sit istud ius ordinatæ charitatis quod moderatio Euangelij suas cuique necessitates primū excepit: quis ille est qui rectē metiatur necessitates proprias, qui inter necessariū & superflū æquo iudicio discernat? Attendamus nobis fratres ne de mortibus pauperum fratrum nostrorum incipiamus iudicari, si superflū retinemus aut insumimus nobis vnde vita eorū valeat sustentari. Et quoniam hodie na purificatio purissimæ ac pauperrimæ virginis, de nostra nos purificatione loqui cōmonuit, in hoc maximè nostrā constare puritatē nouerimus, si quicquid superfluum est nobis amputemus: vt nō solū sanctitate castitatis, sed etiā simplicitate paupertatis aliquatenus emulemur pauperē matrē pauperis Christi, cui regnū & imperiū, & nunc & per omnia secula seculorum. Amen.

SERMO DE EO

dem

V.

*Tractatus de Virgine Maria
ut in seipsum dicitur*

DORNA thalamum tuū Sion,
& suscipe regem Christum: quem
virgo cōcepit, virgo peperit, vir-
go post partum quē genuit ado-
rauit. Ad nos fratres, ad nos lo-
quitur spiritus sanct⁹, qui sumus

Sion, qui sumus speculantes, qui die ac nocte le-

lv uamus

*z ffala-
maz uny*

DE PVRI. BEATÆ MARIE

namus oculos nostros ad Dominum Deum nostrum, donec misereatur nostri. Adornemus igitur thalamū nostrum, & suscipiamus regē Christum. Ecce fratres Christus in propria veniens, & à suis repulsus, non habet vbi caput reclinet. Prę forib⁹ nostris inter materna brachia vagiēs, per spiritum sanctum quærit hospitium, dicens: Adorna thalamū tuum Siō. Emundemus igitur thalamum nostrum, prius expellendo quę oculos Christi intrando offendere possunt, & sic demum adornemus ea inferendo quibus delectatur & gaudet. Quę sunt (ait forsitan aliquis vestrū) quę oculos Christi offendere possunt? Cui dicimus: Nihil ita oculos eius offendit, sicut superbia, quę angelum de cœlo, & hominē expulit de paradiso: quę est initium omnis peccati: quam hortatur nos spiritus sanctus vitare dicens: Quid superbis terra & cinis? Et alibi: Omnis caro fœnum, exiccatum est fœnum, & flos eius decidit. Videamus nunc quid superbia fecit. Angelū de cœlo, & hominem expulit de paradiso. Merito hæc oculos Christi offendit, quę pulcherrimum opus eius in cœlo & in paradiso fœdauit, quę fecit de angelo diabolum, & de homine nuper creato iusto, perfidum. Quę sicut & peccatorum primum & maximum, sic est omnium regina & mater vitiorum. Videndum est igitur & sollicitę considerandū, vt eam mēs nostra cum tota prole sua excludat, vt thalamus noster emundatus & ornatus Christum regem qui *foris pulsāt, suscipiat. Cum tota, inquam, prole sua, septem scilicet principa-

Ecc̃i. 10.

Esa. 40.

*Superbia
malum.*

**foris*

principa-

principalibus vitijs. Quæ sunt hæc? Inanis gloria, inuidia, ira, tristitia, avaritia, ventris ingluvies, luxuria. Hæc sunt filiæ superbiæ, quæ matræ suam sequuntur: quæ hospitium quodcunq; intraverint, foetidum reddunt. Sed quæ nobis cum istis cōmunio? Quis consensus templo Dei cum idōlis? Nulla nobis (Deo agimus gratias) cum eis societas, quas exuentes veterem hominem cum actibus suis, gladio veræ confessiōis & pœnitentiæ enecauimus. Nihil igitur in nobis ultra possit superbia, quæ de archangelo diabolū, & de primo homine fecit impium, & creatori suo rebellem. Nihil habeat in nobis vana gloria, qui à die conuersionis nostræ, in cruce Domini nostri Iesu Christi cœpimus gloriari cum Apostolo dicētes: Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi, per quem mihi mundus crucifixus est, & ego mundo. Gloria itaq; nostra sit crux Christi quam portamus, & testimoniū conscientiæ per crucē Christi purgatæ. De qua Apostolus ait: Gloria nostra hæc est testimoniū conscientiæ nostræ. In qua consciētia gloriari de donis Dei, est Deo gratias agere. Ad quod nos hortatur Apostolus dicēs: Qui gloriatur, in Domino gloriatur: id est in Domino de puritate conscientiæ suæ gloriatur. Non enim qui seipsum commendat, &c. Cæterum qui in se gloriatur, & qui sibi placet, stulto homini placet. Qui in alio homine gloriatur, aut laudem in mente ab ore alterius expectat, mercedem operū recipit, ac oleo peccatoris vngit caput suū, auditq; prophetam sibi dicen-

Gal. 6.

2. Cor. 1.

1. Cor. 2

DE PURI. BEATÆ MARIE

Hiere. 17. sibi dicentem: Maledictus homo, qui ponit spem suam in homine. Et in die iudicij cum dixerint, Domine Domine aperi nobis, ait: Amē dico vobis, nescio vos. Hęc vana gloria filia est superbię:

**Inuidia pe-
stū.** quę in quocunq; fuerit, inobediētē facit. Rursum post conuersionem, nihil vltra in nobis habeat inuidia, per quam mors intrauit in orbem terrarum. Diabolus enim inuidet homini ascensum vnde corruerat, & propter hoc tētauit, & in anima occidit. Hęc est illa quę non magnos, sed

Iob 5. paruos semper torquet, dicente sancto Iob: Paruulum occidit inuidia. In eo enim quod aliquis alicui inuidet, minorē se ostendit ei cui inuidet. Sic diabolus inuidit primo homini, sic Esau Iacob, & Cain Abel. Hęc inuidia paruulū occidit, quia nisi inferior esset, de bono alterius non doleret. Hac peste nullus moritur, nisi qui terrena hęc appetit, quę tota nō veniunt pluribus. Vnde si qua desiderat, illi inuidet qui penitus ea accepit, vel illi partem habendo quantitatē ei restringit. Hunc paruulū occidit inuidia, quia dum nō potest adipisci quod alij inuidet, in odiū (inuidia filiam) cadit. Rursum fratres, post conuersionem nostram ira non habeat in nobis locum, quia, vt ait Dominus in Euangelio, gradatim ducit ad gehennę

Matth. 5. puteum, dicens: Qui irascitur fratri suo, reus erit iudicio. Qui dixerit racha, hoc est vocē indignationis per irā emisit, reus erit consilio, in quo tractatur qua pœna sit mulctandus. Qui dixerit fatue, hoc est tale quid fecerit aut verbo aut verbere, vt inter fratres despiciatur, reus erit gehennę

gehennę ignis, nisi resipuerit. Hęc est ira quę stultorum oculos extinguit, sapientium oculos nunquam turbat, dicente Psalmista: Turbatus est pre ira oculus meus. Et de ira stulti Iob ait: Virum stultum interficit iracundia. Ecce duas iras videmus, quarum altera nonnunquam turbat oculum, altera semper extinguit. Altera venit ex impatientia, altera ex zelo rectitudinis. Altera venit ex vitio, altera ex virtute. De altera quę venit ex virtute Psalmista ait: Irascimini, & nolite peccare. Quasi dicat: Crudeles estote in vitium, mites in fratrem, considerantes vosmetipsos, ne & vos tentemini. De altera quę venit ex vitio, ait apostolus: Sol non occidat super iracundiam vestram, id est Christus qui est sol iustitię, mentem vestram irascentem non deferat, qui cum ira nunquam habitat. Ira quę venit ex zelo rectitudinis, debemus irasci prius nostris erratibus & post erratibus proximorum, quę melior est risu, quia per tristitiam vultus, corrigitur proximus. Quę debet tamen subesse rationi, ne sit immoderata, sed in ultione peccati tempus & modum consideret. Hęc sapientes interdum turbat. Ira per vitium stultos occidit, dum in rixas & in contumeliarum linguam relaxat. Rursum fratres post conversionem nostram muniendus est thalamus cordis nostri, ne tristitia rediens introeat, illam dico quę mortem operatur, quę de amissione rerum temporalium venit. Hęc est illa quę prauas cogitationes generat, murmurosum monachum reddit, quę fastidium parit, & tenentem aratrum Dei cum uxore

Loth

DE PVRI. BEATÆ MARIÆ

Loth retro respicere compellit. Sine dolore nanque non potest amittere, quod cum inordinato amore possedit. Hanc itaque tristitiam quæ mortē operatur excludamus, & intromittamus eam quæ venit de memoria peccatorum, & de peregrinatione nostra, dicamuscq; cum Psalmista: Hei mihi quia incolatus meus prolongatus est, habitavi cum habitantibus Cedar, multū incola fuit anima mea. Hæc est tristitia quæ vitam operatur, de qua ait Apostolus: Quasi tristes, semper autem gaudentes. Hæc est illa de qua Dominus ad discipulos dicit: Tristitia vestra vertetur in gaudiū. Altera parit mortem, parit animi rancorē. Rursum fratres post conuersionem muniamus thalamum nostrū, ne avaritia quæ est radix omnium malorum, rediens introeat, nosq; ab vnus Dei cultura abstrahat, idolorum cultores faciat. De qua inter cætera sic ait Apostolus ad discipulos suos: Mortificate membra vestra quæ sunt super terram, fornicationem, immunditiā, libidinem, concupiscentiam malam, & avaritiā, quæ est idolorum seruitus. Ecce avaritiam idololatriæ comparat: & meritò: quia sicut vni Deo idololatria nititur auferre gloriam, ne solus habeat nomen deitatis: ita avarus in Dei res se extendit, vt solus vsurpet quæ Deus omnipotens in vsum plurimorum fecit. Vtraque Deo inimica, quia negat Deo, quæ sunt eius. Est & avaritia nō solū amor congregandæ pecuniæ aut conseruandæ, sed ambitio prelationis, cum nititur homo homini preesse. Hæc, vt verum dicam, etiam pauperes (qui semel pro

semel pro Christo reliquerūt sua) intantū vexat,
vt contra ius & fas, & propositum suum, nō tan-
tum velint, sed etiam studeant fratribus & con-
seruis præesse. Quod si Abbas aut Prior eorum
voto non consenserit, irascuntur, obloquuntur,
eosque aut inuidos, aut sibi maleuolos (qui se nō
prouehunt) clamant. Hæc est auaritia quæ me-
moriam mandatorum Dei turbat, dicente Psal. *Psal. 118.*
mista Domino: Inclina cor meum in testimonia
tua, & non in auaritiam, quæ proditiōis est ma-
ter, quæ Iudam Dei discipulum primum ad man-
datorum Dei obliuionem, de obliuione ad pro-
ditiōem, de proditiōe traxit ad laqueum. Rur-
sum fratres post conuersionem nostram munia-
mus thalamum cordis, ne gula rediens introeat,
quæ & Adam innocentiae veste, & Esau priuauit
primogeniti dignitate. Hæc est illa pestis quæ pa-
tres nostros in deserto ingratos beneficijs Dei fe-
cit, quæ compulit eos murmurare contra Deum,
& dicere: Vtinam mortui essemus in Aegypto, *Num. 14.*
quando sedebamus super ollas carniū, & co-
medebamus allia, coepe, & pepones. Hæc est illa
funesta pestis quæ eos ad blasphemiam duxit, quasi
non esset alia vita post istam, cū dicebant: Co- *Esa. 22.*
medamus & bibamus, cras enim moriemur, id
est in futuro. Quasi dicerent: Hoc solū habemus
quod comedimus, nihil in futuro post hanc vitam
nos habituros speramus. Hanc pestem cum ho-
mine perituram pronunciat Apostolus dicens:
Escala ventri, & venter escala, Deus autem & hunc *1. Cor. 6.*
& hanc destruet. Hæc pestis tripartita est: quia aut
ante ho-

DE PVRI. BEATE MARIAE

ante horam canonicam aut aliud quàm licet, aut plus quàm necesse est facit comedere: & carnis curam in concupiscentijs nititur facere. De qua nascitur inepta lætitia: sicut de populo Israel dicitur: Sedit populus manducare & bibere, & surrexerūt ludere. Rursus fratres post conuersionem nostram muniamus thalamū cordis nostri, ne luxuria rediens introitum inueniat: quæ pestilētia rediens est peior quàm antè fuerat. Nunquam enim sola redit, sed sicut Dominus ait in *Matth. 12* Euangelio, Assumit septē spiritus nequiores se, & ingressi habitant ibi: & sunt nouissima hominis illius peiora prioribus. Hæc est pestis illa quæ corpus Christi dimēbrat, quæ de membris Christi facit membra diaboli. Nam qui adhæret alicui personæ causa libidinis explendæ, vnum corpus fit cum illa persona, & fit membrū diaboli: cuius & illa membrum est per coniunctionē malorum operum. Hæc est illa pestis quæ ignē infernalem in corpus humanum accendit, vt vegetum sit & robustum ad libidinem explendam: & quæ igni illi inextinguibili materiam semper apponit, & vires ministrat, vt de suo semper habeat vnde sine fine ardeat. De his duobus signibus luxuriæ & gehennæ habemus auctoritatem scripturæ. De igne luxuriæ ait: Omnes adulterantes quasi clibanus succensus à coquente. De igne gehennæ ait: *Psal. 10.* Pones eos vt clibanū ignis in tempore vultus tui, hoc est iudicii, vt intus ardeāt (sicut clibanus accensus) in conscientia: Dominus in ira sua conturbabit eos, dicens: *Lucæ 13.* Disceditis à me operarij iniquitatis.

quitatis. Et deuorabit eos ignis extremus infernalis, quem accenderūt per luxurię fœda opera. Sit ergo fratres, summa cura & summū studium his qui in talibus sunt, de talibus euadere & fugere. Nobis verò qui per gratiam Dei euasimus, & veterem exuimus hominem, qui sumus Sion, sit summum studium thalamū nostrum munire & adornare, & Christum regem suscipere, sicut hæc scriptura præcipit quā recitauimus, Adorna thalamum tuum Sion. Quid est adornare thalamum tuum? Virtutes congregare, quibus & pauimentum, & parietes quasi cortinis & floribus tota domus adornetur. ¶ Primus ornatus thalami nostri qui sumus Sion sit timor, qui est initiū sapiētīæ, id est, primus gradus per quē ascēditur ad sapiētīā. De quo timore ait scriptura: Beat⁹ *Proue. 28.* homo qui semper est pavidus. Et Psalmista ait: Seruite Domino in timore, & exultate ei cum tremore: vt timor auferat securitatem noxiam, & exultatio mortiferā tristitiam. Hic timor generat humilitatem, quæ est preciosissimus ornatus thalami Sion, quæ magis placuit Christo cū in thalamum virgineum ingrederetur, dicēte beata Maria: Quia respexit humilitatem ancillæ suæ, *Luce 1.* ecce enim ex hoc beatam me dicēt omnes generationes. Hęc, inquā, humilitas est ornatus Sion, id est pauperū Christi, de quibus ipse dicit: Beati pauperes spiritu, quoniam ipsorum est regnum cœlorū. Ecce quomodo timor Domini primus gradus ascensionis, & primus ornatus thalami Sion, alios etiam ornatus generat, humilitatem.

K scilicet,

DE PURI. BEATÆ MARIE

Ecclesi. 30.
Esa. 66.

Matth. 5.

Cant. 1.

scilicet, & voluntariam paupertatē. Adorna ergo thalamum tuum Sion, timore Domini. ¶ Secundus ornatus thalami Sion, & secundus gradus ad sapientiam, est pietas: de qua dicit scriptura: Miserere animę tuę placēs Deo. Et alibi, Super quē requiescet spiritus meus, nisi super humilem & quietum? Hęc miseretur in se peccantibus, fraterna onera portat, magis eligit quęlibet temporalia bona perdere, quā cum fratre lite contendere. Quę profectō pietas aliud nihil est nisi Deū colere, & per cultū Dei Deo placere. Hęc in nobis generat mansuetudinem, optimum ornatum thalami Sion, quę filios Dei nos facit, dicēte Domino: Beati mites, quoniā filij Dei vocabuntur. Ecce quomodo pietas secundus ornatus thalami Sion, & secundus gradus ascensionis, alium ornatum de se generat mansuetudinem, quę filios Dei efficit. Adorna igitur thalamum tuum Sion, pietate. ¶ Tertius ornatus thalami Sion & tertius gradus ascensionis est scientia, quę homini sui cognitionem præbet, vt scilicet homo neque minus neque plus quā debet de se præsumat. Quorū alterū, scilicet de se nimium præsumere, in mala facit præcipitem: alterum, scilicet se non cognoscere, facit ad quęlibet bona opera torpentē. Ad hanc scientiam spiritus sanctus inuitat Ecclesiam in canticis: Si ignoraste o pulchra inter mulieres abi post vestigia gregum tuorum, scilicet hæreticorum: & pascce hœdos tuos, hoc est carnales concupiscentias. Hęc scientia præbet nobis fiduciam vincendi omnes tentationes per verā fidem dicente

dicente Domino in Euangelio: Si potes credere, *Mar. 9.*
omnia possibilia sunt credeti, per Dei scilicet gratiam, & liberum arbitrium. Videmus iam quomodo scientia tertius ornatus thalami Sion, & tertius gradus ascensionis, alium ornatu in nobis generat, religiosum videlicet luctum, qui consolatione à Domino in futuro meretur. Hæc scientia parat in nobis dolorem & luctum peregrinationis, ut videndo mala exilij quæ patimur, cum luctu desideremus patriam à qua peregrinamur, audiamusq; à Domino nobis dici: Beati qui lugent, quonia ipsi consolabuntur. *Matth. 5.*
¶ Quartus ornatus thalami Sion est fortitudo, quæ convenit laborantibus pro veris bonis acquirendis. Hæc est quæ munit thalamum Sion ut non extollatur prosperis, non frangatur aduersis: quæ linguam increpantem & blandientem his verbis confundit, dicens: Domine libera animam meam à labijs iniquis, & à lingua dolosa. Hæc est illa quæ semper de die in diem robustior, esuriem & sitim iustitiæ in thalamo Sion accendit, facitq; eam audire à Domino: Beati qui esuriunt, & sitiunt iustitiam, quonia ipsi saturabuntur. *Matth. 5.*
Adorna igitur thalamum suum Sion, fortitudine. ¶ Quintus ornatus thalami Sion est consilium, quo homo infirmitates suas requirit, suum posse & suum non posse inuestigat, & ex sua infirmitate alios considerat, alijs parcat & miseretur, sicut & vult Deum sibi misereri: alijs dimittit debita, sicut sibi vult dimitti à Deo: mereturque audire à Domino: Beati misericordes, quoniam ipsi misericordiam *Ibidem.*
K ij conse-

DE PVRI. BEATÆ MARIE

consequentur. Adorna igitur thalamum tuum
Sion, consilio. ¶ Sextus ornatus thalami Sion est
intellectus: qui mentem hominis super hæc infima
rapit, omnesque corporeas substantias intellectu
intuitu transiens, non corporijs substantijs
figitur, volensque ultra progredi, & propius
accedere audit à Domino: Ne appropinques huc:
non enim videbit me homo, & viuet. Hic intellectus
conuenit ijs, qui à Deo purgatum oculum
habent, de quibus dicitur: Beati mundo corde,
quoniam ipsi Deum videbunt. Adorna igitur thalamum
tuum Sion, intellectu. ¶ Septimus ornatus
thalami Sion est sapientia, quæ conuenit ijs
qui intellectualibus oculis æterna contemplan-
tur, quorum conuersatio in cælis est, qui cupiunt
dissolui, & esse cum Christo: in quorum persona
dicebat apostolus: Mihi viuere Christus, & est
mori lucrum. Quasi diceret: Vt Christum magnificem,
Christo viuere volo tantum, & Christus est
premiu[m] mortis meæ. Et post pauca: Coarctor
autem è duobus, desiderium habens dissolui &
esse cum Christo, multò melius: manere autè in
carne necessarium propter vos. Ecce quid facit
vera sapientia, quæ omnes rebelles motus corporis
ita subiugat, vt nullam ultra pugnam in carne
sentiat: pro infirmis fratribus (vt eis Christum nunciet)
exilium libenter patitur, probra non audit,
damna non sentit, auferenti tunicam dimittit &
pallium, percutienti ad vnam maxillam præbet &
alteram, auditque à Domino: Beati pacifici, quoniam
filij Dei vocabuntur. Hi ornatus thalami
Sion,

Exo. 33.

Matth. 5.

Ibidem.

Sion, istis nos adornemus qui sumus Sion, & regem Christum suscipiamus, quem virgo cōcepit, virgo peperit, virgo post partum quadragesima, hoc est hodierna die, in templo Dei presentauit.

¶ In lege nanque scriptū erat, vt mulier quę suscepto semine peperisset masculum, quadragesimo die purgata templum cum filio intraret, deferens hostias secum pro peccato agnū anniculū immaculatum. Si autem non haberet agnū, par turturum siue duos pullos columbæ offerret. Hæc omnia beata virgo nō ex necessitate, sed ex humilitate impleuit. Abstinit ab introitu templi quadraginta diebus, non necesse habens purgari, quæ sine omni delectatione, saluo virginitatis sigillo, de spiritu sancto cōcepit. Obtulit hostiam nō pro peccato, sicut aliæ mulieres, sed pro humilitate: ostendens etiā in hoc quod filius Dei Iesus Christus nō soluere venerat legem, sed ad implere. Et ecce Simeon grandæuus qui acceperat responsum non visurum se mortem nisi videret Christū Domini, & cum susciperet quem expectabat: accepit eum in vlnas suas, hoc est inter brachia sua amplexatus est: illum qui appendit tribus digitis molē terræ, qui omnia implet, omnia complectitur, inter brachia portat, dicēs: Nunc dimittis Domine seruum tuum, secundū *Lucæ 2.* verbum tuum in pace. Cupio dissolui, & eius aduentum cum patriarchis & prophetis in inferno expectare, qui inter te & humanū genus facturus est pacem. Quia viderunt oculi mei salutare tuum, filium tuum, quem desideravi, de quo re-

K iij sponsum

DE PVRL BEATÆ MARIE

sponsum à spiritu sancto accepi. Lumen ad reuelationem gentium, & gloriam plebis tuæ Israel. De quo ait Elaias: Populus qui ambulabat in tenebris, vidit lucem magnā: quia cū plenitudo gentium intrauerit, tūc omnis Israel saluus fiet. Audite fratres, audite quid offert Maria, quid Simeon suscipit. Vnigenitum Dei, Deo patri consubstantialē, & cōæternū, verbum in principio. Et vt vtilitatē & consolationem nostram audiāmus, illum offert virgo, quem Deus Abraham promisit dicēs: In semine tuo, hoc est in Christo, benedicentur omnes gentes. Et quē Dauid promisit dicens: De fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Hic est quem virgo offert Patriarcharum gaudium, desiderium prophetarū, gentium expectatio, Iudæorū qui eum receperunt saluatio, ruinæ angelorū reparatio. Talis est quē virgo offert Deo, imò multò maior quā lingua, aut hominū, aut angelorū possit dicere. Et cū sit tantus ac talis, qualem aut quantum ipse se nouit, nō sufficit virgini ipsum solum offerre: sed hostiam, quam lex præceperat, pro eo obtulit: ob humilitatis scilicet exemplum, vt nos doceret quomodo & nos eum debeamus offerre. Duos turtures, aut duos pullos columbæ pro eo obtulit. Colūba fratres, simplex est animal, felle caret, rostro non lædit, in cauernis petrarū nidificat, alienos pullos nutrit, iuxta fluēta manet vt visa vmbra accipitris fugiat, meliora grana eligit, gemitū pro cantu reddit, gregatim volat, alis se defendit, visum recuperat. Et nos fratres, cū
ante

Esa. 9.
Rom. 11.

Gen. 22.

Psal. 131.

*Columbæ
proprietates.*

ante altare steterimus, vt Dei filium Deo offeramus, cum eo & pro eo par turturum, castitatem corporis & animę offeramus. Et duos pullos columbarũ, pro cantu gementes, compunctionem geminã, pro desiderio patrię cœlestis, & de consideratione nostrę miserię habentes. Columba felle caret: & nos ira careamus, quę peccare nos facit. Rostro non lædamus: sed percussi in vnam maxillam, aliam præbeamus. In cauernis petrarum nidificemus: in fide plagarum Christi refugium habeamus. Alienos pullos nutriamus: de filiis diaboli facientes verbo prædicationis filios Dei. Iuxta flumina maneamus: id est iuxta hunc mortalitatis fluxũ sedentes, vmbra accipitris, hoc est peccata quę sunt vmbra diaboli, malorũ ruinas considerantes, ab eius vngulis fugiamus. Meliora grana eligamus: id est meliores sententias in scripturis sanctis. Gregatim volumus: vnũ consensum in bono in congregatiõe sub pastore habentes. Alis noui & veteris testamenti contra inimicos Dei nos defendamus: vel duobus præceptis charitatis, Dei videlicet amore & pximi. Visum recuperemus, de bono actiõis ad bonum semper intendentes contẽplationis. Fratres charissimi, tales oportet nos esse cũ corpus Christi consecramus, cũ consecratũ manducantes sacrificamus, cũ vobis idem corpus in salutem corporis & animę porrigimus. Tales etiam vos oportet esse, cũ sacrum Sacramentum de manibus nostris accipitis, scientes quòd qui corpus Christi indignè accipit, & sanguinẽ eius indignè

*Attendite
ô sacerdos
tes Chris
sti.*

1. Cor. II.

K iij bibit,

DE PVRI. BEATÆ MARIÆ

bibit, iudiciū sibi manducat & bibit. Verū quia rarò inuenitur talis qui in se hæc omnia habeat, diligit illum qui bonum habet quod in se nō habet: & in illo habet quod in se non videt. Neque enim credere debemus quòd soli sacerdoti supradictæ virtutes sint necessariae, quasi solus consecret & sacrificet corpus Christi. Non solus sacrificat, nō solus consecrat, sed totus conuentus fidelium qui astat, cum illo consecrat, cum illo sacrificat. Nec solus lignifaber facit domū, sed alius virgas, alius ligna, alius trabes, &c. cōportat. Debent itaque altantes habere de suo, sicut & sacerdos, fidem firmam, orationem puram, deuotionem piā. Sciendūq; quòd sine firma fide nemo altantium esse debet. Cæteras verò virtutes, quas suprà diximus, & si omnes non habent, diligant illum qui habet quod in se non inueniunt, & in illo habet quod in se nondū videt. Sicut Petrus in Ioanne virginitatis habet meritū: sic Ioannes in Petro martyrij habet præmiū. ¶ Sciendum quoque, quòd corpori Christi quē Maria hodie præsentauit in templo, quē Simeon in vlnis suis suscepit, tria debemus: dignitatem, reuerentiā, & fructum. Dignitatem: vt eum Dei filiū, Deū de Deo, omnipotentem, creatorem omniū, iudicem viuorum & mortuorum credamus. Dignitatem: vt credamus nos statim postquā de corpore exierimus, ab eo sicut à iudice percepturos sicut gelsimus, siue bonum siue malum. Ille namque quem Maria in templo præsentauit, quē Simeon suscepit, quē in manibus consecrātes ante Deum

*Tria Christi
corpori
debemus.*

Deum leuamus, benedicimus, manducamus, vobis porrigimus manducandū: ille familiaris noster, iudex erit noster. Caueamus ergo ab eo separari per iudicium post mortem, cui ita sumus familiares in vita. Dicamus itaq; ei in corde cū eum tractamus, dicamus cū eum cōsecramus: Domine ad te veniemus post mortē, ante tuum tribunal iudicandi astabimus. Qui nobis ita familiaris esse dignaris in vita, quod à nobis tractaris, consecraris, manducaris: noli nobis alienus esse in morte, sed parce nobis in die mala. Confundatur demones qui nos tūc persequētur, destrue fortitudinē illorū in virtute tua: quia nō est qui pugnet pro nobis, nisi tu Deus & familiaris noster. Hęc est dignitas quā ei debemus. Debemus ei & reuerentiā: inuestigare scilicet nosmet ipsos: & si inuenimus cor pollutū fœdis cogitationibus aut mala volūtate, ab eius cōtactu vt ab igne & nos & alios arceamus. Ignis enim consumens est, ad quē indignus nō debet accedere, ne interius cōsumatur, & in reprobū sensum tradatur. Exeat ergo extra castra, sicut Moyses precepit, qui nocturno pollut⁹ est somno, hoc est qui per negligentia istius obscuræ vitæ (quæ tota vt somnus pertrāsīt) peruenit vsq; ad pollutas cogitationes. Exeat extra castra, hoc est dū in illo statu est, iudicet se indignū societate fidelīū cōicantiū hoc sacro corpore, lauetq; vestimēta sua per sanctam confessionē: & post solis occasum, hoc est post tentationis calorē & ardorē iam mortuum, lætus redeat, & cum alijs fidelibus cōicet. Hęc

K v est re-

DE PVRI. BEATÆ MARIE

1. Cor. 10.

est reuerentia quā debemus corpori Christi, quē virgo Maria hodierna die in templo præsentauit, quem Simeon lætus inter brachia suscepit. Debemus etiā fructū scire, intelligere scilicet quem fructū accipimus si eum dignè comedimus. Audite fratres nō me, sed Apostolū dicentem: Calix benedictionis cui benedicimus, nōne communicatio sanguinis Christi est? Calix, id est cōmunicatio calicis, facit nos habere quandā communionē cum Christo. Et panis quem frangimus, nōne participatio corporis est Domini? Ac si dicat, panis quē frangimus, facit nos vnum corpus sub Christo capite: quoniam sicut vnus panis ex multis granis conficitur, qui postea in corpus Christi & per fidē & per sctā verba, quē Christus suos docuit, cōuertitur: sic diuersi participantes hoc corpore in vnitae fidei, spei, & charitatis, vnū corpus cum Christo sunt, ad Christū statim post mortem venturi, & cum Christo sicut cum capite suo sine fine regnaturi: quē virgo cōcepit, virgo peperit, virgo in templo hodierna die præsentauit, Qui cum patre & spiritu sancto viuit & regnat Deus, per omnia secula seculorū. Amen.

*conciō bona
pro spirituali purificatione
Luca 2.*

SERMO DE EO

dem VI.

POSTQVAM impleti sunt dies purificationis: tulerūt Iesum in Hierusalē. O quam faelix est, de quo dici potest: Impleti sunt dies

dies purgationis eius: vt iam nihil aliud ei super-
 sit, nisi vt ferat eum in Hierusalem supernam: &
 sistat eum Domino. Talis nimirum erat Simeon
 ille noster senex, tam desiderabilis, quàm plenus
 desiderijs, cui⁹ cum iam olim, vt arbitror, essent
 impleti dies purgatiōis, hodie impleti sunt etiam
 dies expectationis, vt iam secundum verbū Do-
 mini nihil aliud ei restaret postquā vidisset Chri-
 stum Domini, Christum pacem Dei & hominū,
 nisi vt dimitteretur in pace, & dormiret in pace
 in idipsum: hoc est, vt ferrent eum in Hierusalem
 pacis æternæ, & sisterent eum ad contemplandā
 pacem, quæ exuperat omnē sensum. O Simeon
 vir desideriorū, impletū est in bonis desiderium
 tuum. O beate senex, renouata est vt aquilæ iu-
 uentus tua. Introisti iam ad altare Dei illud su-
 pernum, æternum, totum aureum, ad Deum qui
 lætificat iuuentutē tuam æterna visione sui, cuius
 lætificauit senectutem hodierna visione Christi
 sui. Ad altare illud inuisibile iam ipse presentatus
 es patri: cui ad altare hoc visibile filiū hodie pre-
 sentasti. Ibi filiū ipsum quem hodie tuo sinu ge-
 stasti, æterno iam & indissolubili tibi conseris am-
 plexu. Repletū est igitur in bonis beati senis de-
 sideriū, cuius tota erat expectatio & desiderium,
 expectatio gentiū & desideratus earū. Renouata
 est vt aquilæ iuuentus eius, quoniā in senectute
 bona impleti sunt dies purgatiōis eius. Alioquin
 nequaquā illius capax nouitatis esse posset: nisi
 sedulō verustatē his diebus expurgasset. Fratres
 expurgate vetus fermentū, dum tempus habetis
 ad expur-

DE PVRI. BEATÆ MARIE

ad expurgandū: vt cū impleti fuerint dies vestræ purgatiōis, inueniamini & vos capaces illius gaudij quo plena est iam aīa Simeonis. Et quidē dies qui ad purgandum nobis dati sunt, velimus nolimus implemus: sed vā nobis si dies impletur, & purgatio minimē impletur: vt postea necesse sit illo nos igne repurgari, quo nihil pœnalius, nihil acrius, aut vehementius in hac vita excogitari potest. Sed quis ille tam perfectus, tam sanctus, qui cū hinc exierit, nihil illi debeat igni, qui sic ad purū omnem in se scoriā excoxerit peccati, vt gloriari possit castum se habere cor, vt dicere possit, mundum est cor meum, purus sum à peccato? Pauci quidem sunt electi, sed inter illos paucos paucissimi sunt (vt arbitror) ita perfecti, vt purgationē illam impleuerint, de qua Sapiens dicit: De negligētia purgate cum paucis. Omnis no si de negligētia nos purgaremus, de paucis essemus. Nunc autem quoniam nō modō minima, sed & maxima negligimus, longē à paucis de terra diuisi sumus, & de nobis dicit ille qui paucitatem sanctorū, multitudini præfert negligentiū, inter multos erat mecū. Et quid hodie tam proprium simul & commune his quos religionis fouet vmbra, sicut negligētia? Vt de me ipso loquar, quotiēs deridet hostes sabbata mea? Quotiēs dormitat anima mea præ tēdio, diemq; ferēt totum ac si tempus reuocabile esset, inertia consumo? Et vtinā sic dormitaret aīa mea, vt apertis & vigilantibus oculis, ipse mihi miser non fingere somnia vana & illusoria. At nunc in peruersum mu-

*Ecclesi. 7.
Negligētia magna
in nobis.*

sum mu-

sum mutata sententia, ego vigilo, & cor meū dormit, somnoq; tam graui, vt vix aliquando valeat expergisci ad tonitruum supernæ illius increpationis. Vsq; quo piger dormis? Quando confurges è somno tuo? Paululum dormies, paululum dormitabis, paululū cōseres manus vt dormias, & veniet tibi quasi viator egestas, & pauperies quasi vir armatus. Illud sanè miserrimū est quod hodie non putatur iactura sed lucrum, si dies qui nobis ad purgationem dati sunt, elabantur nobis dormiendo, prætereant & pereant negligendo. Gentilis, vt aiunt, cū sederet ad mensam, venissetq; in mentem nihil strenuū, aut memorabile se egisse die illo: cū gemitu graui, & dolore mensæ repulit, exclamans, o amici diē peridi. Nos hodie dicere videmur, diē lucrifeci, si sine opere totus per inertiā possit elabi. Sic nullus ferè est, qui temporis precium ponat, qui cogitet apud se, quantum valeat ad comparandam æternitatem dies vna. Putāsne est aliquis in nobis qui quotidianam dierum suorum à semetipso rationē exigat, qui cuiusque diei dispendia vel emolumenta diligēter sibi describat: vt si deprehenderit se hodie negligenter egisse, vindicet in seipsum ac de cætero cautius agat? Beatus ille seruus quē cū venerit dies extremus, inuenerit ita facientem. Hoc nempe esset de negligentia cum paucis purgari, si rectè & vtiliter implerentur dies purgationis, vt aliquando posset accessus ad sancta salubriter obtineri. Alioquin quādiu māserit quis in sanguine purificationis suæ, sancituit eterna iustitia

Prouer. 6.

Dicitur Tibi
Temporis
habenda
ratio.

DE PVRI. BEATÆ MARIE

stitia (sicut scriptū est in lege Mosi:) vt omne sanctum non tangat, nec ingrediatur sanctuarium, donec impleantur dies purgatiōis eius. Viderint ergo qua fronte ingrediantur sanctuarium, qua conscientia non solum tangant sancta, sed etiam tractent & sumant sanctum sanctorū, qui scilicet nondum liberati de sanguinibus, nullum tamen suæ purificationis studium gerunt. An nō audiūt protestantē & dicentē: Cū extenderitis manus vestras auertā oculos meos, manus enim vestre sanguine plenæ sunt? Quid enim si mundus sum à sanguine alieno, & conculcari me Dominus videt in sanguine proprio, sicut de Hierusalem loquitur per Ezechielem? Quid inquam mihi proderit, si veloces non sunt pedes mei ad effundendum sanguinem proximorū, & veloces sunt affectus mei ad acquiescendum carni & sanguini, de quibus dicit Apostolus: Quia caro & sanguis regnum Dei non possidebunt. Maledictus, inquit Hieremias, qui prohibet gladiū suū à sanguine: id est, qui vitia carnis & sanguinis sibi parcit abscindere. Libera me de sanguinibus Deus Deus salutis meæ, ne cum sanguine purificationis meæ sanctuarium ingrediens, aut sancta contingens, reus inueniar corporis & sanguinis tui, indigne manducans & bibens. Veruntamen gratias tibi Deus Deus salutis meæ, qui in hoc ipsum preciosum tuum fudisti sanguinē vt immunditiam nostri purificares sanguinis, tactumque peccatricis sanguinem fluentis sed salutem desiderātis nō abhorreret, sciens nimirū quod nullus potest facere

Sanguis,
peccatum.
Esaiæ 1.

Ezech. 16.

1. Cor. 15.

Hiere. 48.

psal. 50

Job 19

mat. 9

Iob 9.

Purgatio
nis nostræ
tēpus nego
ligimus.

1 Cor. 7
Tēpus nos
strū breue
sed precio
sum.

facere mundum, de immundo conceptū semine,
nisi tu, qui solus es: nec sanis, sed malè habētibus,
melius tamē habere cupientibus, medicus opus
est. Tangere itaq; sanctum sanctorum, sicut illis
quos delectat in sanguine suo versari iudiciū est
mortis: sic illis qui desiderant purificari, remediū
est salutis, iuxta prophetiā Simeonis: Quia hic
positus est in ruinā & resurrectionem multorū.
Fratres & vos quidem in sanguine fuistis, sed ab
luti estis, sed purificati estis: nisi quia sicut iustus
confitetur, si loti fueritis velut aquis niuis, sordibus
vos statim intingit, non solū conditio cor
rupta, sed etiā voluntas infirma, vt semper nouis
sordibus opus sit purificatiōe noua. Illa verò mi
rabilis & miserabilis est in hominibus sui negli
gentia, vt cū nemo sit qui se purificatione non
indigere præsumat: vix tamē est aliquis qui tem
pus ad hoc indultum quasi purgatissimus sit non
negligat. Fratres breues dies hominis sunt, sed ta
men valde preciosi sunt, imò quò breuiores, eò
preciosiores: quia dies sunt purificationis, cū
statim postmodum futuri sint dies retributionis.
Beati qui in diebus istis lauant stolas suas, & can
didas eas faciunt in sanguine agni: ne postea ve
stimentum eorum, si mixtum fuerit sanguine, sit
in combustionē & cibus ignis. Nec solū timor
vrget supplicij, sed etiam spes inuitat præmij: vt
omni cura & instantia nostræ modò studeamus
purificationi, vt quod hodie figurare voluit in
seipso filius Dei quadā dispensatoria specie, com
pletū quandoq; gaudeamus in nobis ipsa rerum
veritate.

DE PURI. BEATÆ MARIÆ

veritate. Quid illud? Postquam, inquit, impleti sunt dies purgationis, tulerunt Iesum in Hierusalem, vt sisterent eum Domino. Et nos vtique si tempora purgatiōis legitimè fuerint à nobis impleta, tollét in supernam Hierusalem ministeria angelorum, vt illic assistants vultui Dei, oblatio eius simus accepta & immaculata. Ibi demum purificabimur ex toto: sicut à peccato, sic etià à peccata peccati. Ibi nostre purificationis ipsa erit consummatio quæ & remuneratio: cùm scilicet diuinus ignis totos nos assumet in holocaustū Domino. Porro hunc ipsum beatissimè purificationis inexplicabilem modum, nec modò quidem cessat æmulari deuotio sanctorum, quantum tamen corruptela corporū, & sollicitudo terrenæ inhabitationis permittūt: dum scilicet mente excedentes in illam Hierusalem, verū orationis locum, illic in conspectu Domini quasi turturæ & columbam pro seipsis ac de seipsis offerūt: corde videlicet & carne exultātes in Deum viuū, quia scilicet columba inuenit sibi domū & turtur nidum, altaria tua Domine virtutum. Ego tamen arbitror quod ad meritū non sit inferius, & fortassis ad purgationē efficacius, si illud quod per speculū & in ænigmate rarò & raris experiri datur, id est vt in Hierusalē sistantur Domino, nos per fidē iugiter actitemus: proponentes, scilicet Dominū in conspectu nostro semper, & oculos eius & iudicia super nos peruigili fide, irremissoque semper timore cogitātes. Fides ista fratres sit in vobis, & eritis de paucis: timor iste sit in vobis,

vobis, & de negligentia purgabitur vos cum paucis, quia timor iste nihil facile negligit. Denique ab initio huius fidei pertransibitis sicut sponsus sponsam se pollicetur, euntes de virtute in virtutē, à claritate in claritatē tanquam à Domini spiritu: proficientes de visione quæ est per fidē, ad illā quæ est per speculū & imaginē, ac postremo de illa quæ est in imagine speciei, ad eam quæ erit in ipsa veritate faciei, seu facie veritatis. Si enim iugiter præsentiam Domini licet velatā intendatis per fidē, aliquando etiā reuelata facie gloriā eius speculabimini, licet per speculū & imaginē. Cum autē impletis diebus purgationis venerit quod perfectū est, assistetis Domino in Hierusalē, habitātes cū vultu eius, ac sine fine cōtūētes eū facie ad faciē, cui benedictio, & claritas in secula seculorū. amē.

ital. B3

Sermo in Quadregesima.

BENEDICTVS Deus pater misericordiarū & Deus totius consolatiōis, qui consolatur nos in omni tribulatione nostra. Multæ tribulationes iustorū, & de omnibus his liberabit eos Dominus.

Duplex autē genus tribulationum patimur: quia Tribulatio non

L non